

OSSEWAGENS IN ITURI!

Volgens onze bronnen heeft de Gouverneur van de Oostprovincie in de twintiger jaren in België een wagenmaker laten recruteren om die naar Ituri te laten overkomen. Waarom? Wel, om de ossewagens te herstellen van Zuid-Afrikaanse Boeren die in die tijd en in die streek een onderkomen hadden gevonden!

Volgens de schaarse gegevens die wij over deze episode bezitten, hebben we hier te maken met overlevenden van de Boerenoorlogen die voorheen hadden gehoopt hun heil te vinden in het toenmalige Duits Oost-Afrika. Begrijpelijkerwijze hebben die mensen zich willen onttrekken aan de Britse invasie in dat gebied tijdens de eerste wereldoorlog. Hoe, waar en wanneer die mensen in Noord-Oost-Congo voet aan de grond gekregen hebben, is ons momenteel ook niet bekend. Hoe, waar en wanneer zij daar vermoedelijk weer verdwenen zijn al evenmin.

Dat die ossewagens wel aan een revisie toe moesten zijn, hoeft ons niet te verwonderen, na de vele duizenden kilometer die ze in de wielen gehad zullen hebben!

En onze wagenmaker? Wel, daar weten we toch iets van: dat is een zekere Marcel Nobels, die in 1898 in Antwerpen geboren zou zijn en in 1990 te Sint-Job in 't Goor overleden is. Uit een nagelaten, vrij verward geschrift van zijn hand leren we dat hij in de streek van Irumu, de toenmalige districtshoofdplaats, met die mensen kennis had aangeknoopt. Hij heeft het over een zekere Coetzee, die de oudste van het groepje was en die als dominee dienst deed voor deze streng protestantse gemeenschap. Verder heeft hij het over Piet en Kris van der Merwe, allen harde werkers en verwoede jagers op groot wild, vertelde Marcel. Opmerkelijk is dat die Boeren ook hun eigen werkrachten hadden meegebracht, waarvan Nobels

met verbazing opmerkt dat die allen vloeiend Afrikaans praatten. Vermoedelijk moeten dat Kaapse kleurlingen geweest zijn.

Onze Marcel leek het bijster goed met deze Boeren te kunnen vinden, die hem vertrouwd maakten met de jacht op buffels en olifanten "en hoe ik 's nachts een Engelsman op 30 of meer meter zeker kon treffen met één enkele kogel!"

Deze Zuid-Afrikaanse nederzetting zou blijkbaar geen allendaar geval zijn. Inderdaad heeft wijlen Maurice Lenain, die ooit gewestbeheerder was in Ituri, ons indertijd gesignaleerd dat er ook in zijn gewest Zuid-Afrikaanse onderdanen gevestigd zijn geweest.

Kortom, hier ligt bepaald een mooi werkkerrein open voor iemand die zich geroepen voelt om deze materie verder uit te diepen. Een mooie uitdaging! ■

